

‘Ο παραλογισμός τῆς ἀμαρτίας (Νικολόπουλος Ιερώνυμος Μητροπολίτης Λαρίσης καὶ Τυρνάβου)

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Θεολογία και Ζωή / Ορθόδοξη πίστη

Θλιβερή διαπίστωση, ἡ ἐποχή μας ἔχοντας ξεχάσει τὸν Θεό, ξεχνάει καὶ τὸν Νόμο του, τό θέλημά του, τό ὕδιο τό Εὐαγγέλιο! Οἱ πολλοί, παρασυρμένοι ἀπό μία κοινωνία πού ἐνθαρρύνει τὴν ἀνηθικότητα, γοητευμένοι ἀπό τίς τεχνολογικές καὶ ἄλλες δυνατότητες πού σπρώχνουν πρός ἓνα νέο ἥθος χωρίς ἀρχές καὶ περιορισμούς, πιστεύοντας τά «κηρύγματα» περί ἀπόλυτης ἐλευθερίας τοῦ ἀνθρώπου, πορεύονται στή ζωή τους ἀψηφώντας τὴν ἐμπειρία τοῦ παρελθόντος, παραθεωρώντας τίς προειδοποιήσεις γιά πνευματικούς κινδύνους καὶ ἡθικές συνέπειες, ἀπορρίπτοντας ἀξίες καὶ ἴδανικά. Τό ἀποτέλεσμα; Πότε ἄλλοτε στήν ἀνθρώπινη ἱστορία δέν ὑπῆρχε καταγεγραμμένος τόσος ἀνθρώπινος πόνος, τέτοια φρίκη ἀπό πρωτοφανή ἐγκλήματα, διαρκῶς αὐξανόμενη κατάπληξη γιά τό τί μπορεῖ νά μεθοδεύσει ὁ ἀνθρωπός...

Κι őμως, ἡ πρόσφατη ἴστορία παρέχει ἐπαρκεῖς ἐνδείξεις γιά τό ποῦ καταντᾶ ὁ ἄνθρωπος ὅταν παραθεωρεῖ τό θεῖο θέλημα καὶ ἀκολουθεῖ τό δικό του ἀτελές καὶ ἔμπαθές. Μόνον ὁ εἰκοστός αἰώνας ἔχει νά ἐπιδείξει δύο παγκοσμίους πολέμους μέ ἐκατόμβες ἐκατομμυρίων θυμάτων καὶ πληγές διαρκεῖς ἔως σήμερα. Ἐχει καταγράψει ἀπειρες ἴστοριες ἐκμετάλλευσης τοῦ ἄνθρωπου ἀπό τόν ἄνθρωπο· εἴτε σέ ἐπίπεδο κρατῶν, λ.χ. ἀποικιοκρατία· εἴτε σέ ἐπίπεδο ἔθνων, λ.χ. γενοκτονίες· εἴτε σέ ἐπίπεδο προσώπων, λ.χ. σαρκικά ἀμαρτήματα, ναρκωτικά, τοκογλυφία, ἀπάτες κ.λπ. Κι őμως, ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος ἐπιμένει νά ἐναγκαλίζεται τήν ποικίλη ἀμαρτία, ἀντί νά τήν πολεμᾶ, ἀρνούμενος νά παραδεχθεῖ ὅτι αὐτό εἶναι ἡ καταστροφή του.

«Τό ἐπιβάλλον μέρος τῆς οὐσίας»

Σήμερα τό Εὐαγγέλιο παρουσιάζει μέσα ἀπό τή γνωστότερη, Ἱσως, παραβολή, τόν παραλογισμό τῆς ἀμαρτίας. Κι αύτό ἀποτυπώνεται ἥδη ἀπό τήν ἀρχή. Ό νεώτερος γιός ἀπευθύνεται στόν πατέρα του μέ τρόπο ἐπιτακτικό καὶ, χωρίς κάν νά παρακαλέσει, τόν προστάζει νά τοῦ δώσει ὅ,τι τοῦ ἀναλογεῖ ὡς μερίδιο ἀπό τήν πατρική περιουσία! Προσοχή! Ό πατέρας εἶναι ἐν ζωῇ καὶ ἐπομένως, δέν τίθεται θέμα κληρονομιαίας περιουσίας. Όσο ὁ γονιός ζεῖ, εἶναι ὁ νόμιμος ίδιοκτήτης τῆς περιουσίας του καὶ δέν ἔχει τό δικαίωμα τό ὄποιοδήποτε τέκνο του νά διεκδικεῖ τά ὅσα πιθανολογεῖ ὅτι μετά τόν θάνατο τοῦ γονιοῦ του θά κληρονομήσει. Κι őμως, ὁ νεώτερος γιός ἐγείρει ἀπαίτηση ἐκεῖ πού δέν ὑπάρχει δικαίωμα... Εἶναι τό βασικό λάθος τοῦ ἄνθρωπου. Ξεχνᾶ ὅτι ὁ κόσμος ἀνήκει στόν Δημιουργό Θεό καὶ δρᾶ σάν σφετεριστής.

Πῶς ἀντιδρᾶ ὁ πατέρας; «Διεῖλεν αύτοῖς τόν βίον! Μοιράζει τήν περιουσία καταλαβαίνοντας ὅτι ὁ ἀπαιτητικός γιός δέν παίρνει ἀπό λόγια, δέν θά τόν ὡφελοῦσε ἡ θεωρητική συμβουλή, ἀλλά πρέπει νά πάθει γιά νά μάθει, ὥστε στή συνέχεια νά θεραπευθεῖ! Συνακόλουθα, ὁ νεώτερος γιός ἔχοντας ἔμπιστοσύνη μόνο

στόν ἔαυτό του καί θεωρώντας ὅτι ὅλα τά μπορεῖ, «μετ' οὐ πολλάς ἡμέρας συναγαγών ἄπαντα ἀπεδήμησεν εἰς χώραν μακράν». Πραγματώνεται ἔτσι, τό πρῶτο βῆμα πρός τήν ἀμαρτία, αὐτό πού οἱ Πατέρες ὄνομάζουν «ἀναχώρηση», δηλαδή ἀπομάκρυνση ἀπό τὸν Θεό καὶ τὸ θέλημά του.

Ποιά ἡ συνέχεια; Ὁπως ἔρμηνεύουν οἱ Πατέρες κι ὅπως περιγράφεται στήν παραβολή, ἀκολουθεῖ ἡ ἀθλιότητα. Πάντα ἡ ἀμαρτία προκαλεῖ πνευματική κατάντια, ἡ ὅποια χαρακτηρίζεται ἀπό τήν προσβολή τῆς ἀξίας τοῦ ἀνθρώπου. Τό δόλωμα μιᾶς κάποιας ἀρχικῆς ἡδύτητας τό ἀκολουθεῖ τό ἀγκίστρι τῆς ὁδύνης, τοῦ ψυχικοῦ μαρτυρίου. Ὅποιος πιστεύει ὅτι ἡ κόλαση βιώνεται μόνο στήν ἄλλη ζωή, κάνει πολύ μεγάλο λάθος. Ἡ ἐμπειρία τῆς ἀμαρτίας εἶναι ἡ βίωση τῆς κόλασης καὶ ἡ θεώρηση τῆς ζωῆς ὡς μιᾶς φρίκης χωρίς τέλος. Γι' αὐτό καὶ οἱ ἀνειρήνευτες καταστάσεις στήν καθημερινότητα, γι' αὐτό καὶ ὁ πολλαπλασιασμός τῶν ψυχοπαθολογικῶν φαινομένων στήν ἐποχή μας, γι' αὐτό καὶ ἡ κλιμάκωση τοῦ μαρτυρίου τοῦ σύγχρονου ἀνθρώπου.

«Ἐλθών εἰς ἔαυτόν»

Πῶς ἔλευθερώνεται ὁ ἀνθρωπος ἀπ' ὅλ' αὐτά; Ἡ παραβολή μᾶς λέει ὅτι ὁ Ἀσωτος συνῆλθε στόν ἔαυτό του, δηλαδή συνειδητοποίησε τήν κατάστασή του, ὅχι τόσο τῆς ὑλικῆς, ἔξωτερικῆς ἔξαθλίωσης, ὅσο τῆς ἐσωτερικῆς, πνευματικῆς κατάντιας, ὡς ἀποτέλεσμα τῶν ἐγωιστικῶν ἐπιλογῶν. Ξεκινᾶ ἔτσι ἡ μεταμέλεια, μιά ἄγουρη, πρώτη μορφή μετάνοιας, πού ὅμως, πρέπει νά ἔξελιχθεῖ καὶ νά ὠριμάσει, γιατί ἀλλιῶς ἔλλοχεύει ὁ κίνδυνος νά ἐγκλωβισθεῖ ὁ ἀνθρωπος στήν αὐτολύπηση καὶ σ' ἔναν ἰδιότυπο ἐγωισμό θλίψης γιά τά ἄστοχα λάθη στά ὅποια περιέπεσε κι ὅχι ἐπειδή πίκρανε τόν Ἀγιο Θεό.

Τί κάνει στή συνέχεια ὁ Ἀσωτος; Ἐπανέρχεται στήν οἰκία τοῦ πατρός! Δέν καταφεύγει ὁπουδήποτε τοῦ ὑπόσχονται ἀνακούφιση, ἀλλά ἐκεῖ ὅπου ὑπάρχει ἡ βεβαιότητα τῆς ἀνάπαυσης. Κι ἐπανέρχεται ἀποφασισμένος νά δύμολογήσει τό λάθος καὶ νά διαρρήξει τή σχέση μέ τό παρελθόν του. Τί συμβαίνει μετά; Πραγματοποιεῖται ἡ ἀποκατάστασή του, μέσα ἀπό ἔναν ὑπέροχο διάλογο μεταξύ τοῦ συνειδητοποιημένου γιοῦ καὶ τοῦ πάντα ἀναμένοντος Πατέρα. Μεταμέλεια, ἐπάνοδος, ἀποκατάσταση, τά τρία στάδια τῆς μετάνοιας πού σημασιοδοτοῦν τήν πνευματική ζωή καὶ ὠριμότητα.

Ἀδελφοί μου, ἡ προαιώνια ἐμπειρία τῆς Ἐκκλησίας προειδοποιεῖ γιά τήν πίκρα καὶ τό καταστρεπτικό τῆς ἀμαρτίας. Ὁ ἐπιπόλαιος ὅμως, ἀνθρωπος, πιστεύει ὅτι «ξέρει καλύτερα»... Ἄντι νά ἀντλήσει ἀπό τήν πνευματική πείρα, περιφρονεῖ διδάγματα, ἀρχές καὶ ἀξίες καὶ πορεύεται προκλητικά μέ ὅπλο του τήν ἐπαρση καὶ τόν ἐγωισμό. Εἶναι θέμα χρόνου νά καταστεῖ θύμα τοῦ μισόκαλου διαβόλου, νά

πονέσει καί νά γευθεῖ τήν ἀπογοήτευση καί ἀπελπισία τῆς ἄμαρτίας. Βεβαίως, ὁ Θεός πάντα περιμένει κι ἡ ἄπειρη ἀγάπη του ξέρει ὅλα νά τά θεραπεύει. Ἄς ἀπορρύψουμε λοιπόν, τόν παραλογισμό τῆς περιπέτειας τῆς ἄμαρτίας καί ἂς προσέξουμε τίς προειδοποιήσεις τῆς θείας ἀγάπης!

Πηγή: agiazoni.gr